

Studijski program	FIZIOTERAPIJA					
Ciklus	I.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	2		Semestar	3		
Naziv predmeta	KLINIČKA MEDICINA I		Kod predmeta	FZSFB314		
ECTS	4,5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			55	15	0	0
Nastavnici	Dr. sc. Maki Grle, izv. prof.		55	0	0	0
	Dr. Damir Franjić, dr. med.		0	15	0	0
	Dr. Mateo Bevanda, dr. med.		0	15	0	0
Ciljevi predmeta	– Razumijevanje patofizioloških procesa i mehanizama nastanka i upoznavanje s kliničkom slikom općih poremećaja koštano-zglobnog sustava, upalnih bolesti, degenerativnih bolesti zglobova i tumorskih bolesti – upoznavanje s razlikama između prirodnih i stečenih bolesti koštano-zglobnog sustava po segmentima – Upoznati studente s postupcima liječenja ozljeda koštano-zglobnog sustava – Upoznati studente s ozljedama koštano-zglobnog sustava – prikazati studentima područja primjene protetike i ortotike, te steći znanja o osnovnim principima primjene proteza gornjih i donjih ekstremiteta – Upoznati studente s temeljnim principima rada u kirurgiji, vrstama operacijskih zahvata prema nazivlju i regijama, te s komplikacijama kirurških operacija – Upoznati studente s vrstama sportskih ozljeda, s osnovnim principima liječenja akutnih i kroničnih stanja ozljeda u sportu, s postupcima prevencije ozljeđivanja u sportu, kao i s prehranom sportaša					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskog programa	
	Prepoznaje i razlikuje osnove dijagnostike u ortopediji i traumatologiji, patofiziološke procese i mehanizme nastanka općih poremećaja koštano-zglobnog sustava, upalnih bolesti, degenerativnih bolesti zglobova i tumorskih bolesti		FZSFB314-IU-1		FZSFB-IU-5 FZSFB-IU-6 FZSFB-IU-9	
	Prepoznaje i opisuje ozljede koštano-zglobnog sustava, razlikuje postupke liječenja ozljeda koštano-zglobnog sustava		FZSFB314-IU-2		FZSFB-IU-5 FZSFB-IU-10 FZSFB-IU-7	
	Definira i opisuje područje primjene protetike i ortotike, prepoznaje primjenu proteza za gornje i donje ekstremitete		FZSFB314-IU-3		FZSFB-IU-5 FZSFB-IU-14	
	Definira temeljne principe rada u kirurgiji, imenuje vrste operacijskih zahvata prema nazivlju i regijama, prepoznaje i opisuje komplikacije kirurških operacija		FZSFB314-IU-4		FZSFB-IU-5 FZSFB-IU-6	
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	I TURNUS Ortopedija s protetikom i ortotikom 20 predavanja 5 vježbi		Povijest ortopedije, osnove dijagnostike u ortopediji, ortopedski zahvati (neoperativni i operativni). Opći poremećaji koštano-zglobnog sustava, koštane displazije, Multiple kongenitalne kontrakture, Metaboličke i hormonske bolesti (osteoporoza, rahitis i osteomalacija, giht). Juvenilne osteohondroze. Upalne bolesti koštano-zglobnog sustava (osteomijelitis, artritis, reumatoidni artritis). Degenerativne bolesti zglobova. Artropatije. Normalno i poremećeno koštano cijeljenje. Refleksna simpatička distrofija. Posljedice kljenuti. Tumori koštano-			

		zglobnog sustava. Specijalni dio: prirodene i stečene bolesti po segmentima tijela (vrat, kralježnica i zdjelica, prsni koš, rame i nadlaktica, lakat i podlaktica, ručni zglob i šaka, kuk i natkoljenica, koljeno i potkoljenica, nožni zglob i stopalo). Ortopedska pomagala. Povijesni razvitak pomagala, podjela i nazivlje, epidemiologija i načela timske i interdisciplinarnog rada u području ortopedskih pomagala, principi preskripcije i aplikacije pomagala, osnovni principi i tehnologija izrade proteza, ortoza i drugih pomagala. Protetika i ortotika u integralnoj rehabilitaciji, adaptacije u stambenoj sredini i u okolišu osoba s invaliditetom.									
	II TURNUS Kirurgija i traumatologija 20 predavanja 5 vježbi	Temeljni principi rada u kirurgiji: asepsa, antisepsa, sterilizacija, vrste operacijskih zahvata i podjela prema nazivlju i regijama, odgovor organizma na ozljedu - operaciju, rana i cijeljenje, temelji i vrste anestezije, reanimacija, transfuzije krvi i krvnih pripravaka, respiratorne komplikacije kirurških operacija, kronična venska insuficijencija, tromboza i embolija, sindrom šoka, opekline; neurokirurgija: kraniocerebralne ozljede, vrste neurokirurških operacija; torakalna i kardiovaskularna kirurgija: ozljede prsnog koša, kirurške bolesti prsnog koša, vrste operacija u prsnom košu; abdominalna kirurgija i urologija: ozljede trbušnih organa i bubrega, vrste incizija na trbušnoj stijenci, vrste najčešćih operacija u abdominalnoj kirurgiji; ozljede koštano-zglobnog sustava (uganuća, iščašenja, prijelomi), vrste imobilizacija, prijelomi u području ramena i nadlaktice, prijelomi podlaktice i šake, prijelomi zdjelice i kuka, prijelomi natkoljenice, potkoljenice i stopala, ozljede kralježnice									
	III TURNUS Sportska medicina 15 predavanja 5 vježbi	Povijest sportske medicine, prevencija ozljeđivanja, principi ozljeđivanja i klasifikacija sportskih ozljeda, prva pomoć u sportu, osnovni principi liječenja akutnih stanja ozljeda u sportu, osnovni principi liječenja kroničnih stanja ozljeda u sportu, prehrana sportaša, doping i ostala nedozvoljena sredstva u sportu.									
Jezik	Hrvatski										
E-učenje	/										
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak			ostalo	Pismeni	usmeni	praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/		70		2,3		/			
Predrok/ Pismeni ispit		FZSFB314-IU-1,2,3,4		65		2,2		100 %			
Ukupno				135		4,5		100 %			
Način izračuna konačne ocjene											
Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
/											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Pećina, M. i sur.: Ortopedija,		x	x				x			

	Medicinska biblioteka, Zagreb, 2004.										
	Prpić, I. i sur.: Kirurgija za medicinare, Školska knjiga, Zagreb, 1995. (odabrana poglavlja)		x	x				x			
	Kelić M.: Protetika, Fizioterapija, 1998.; Broj 1 poglavlje 2., 15-35 str.		x	x				x			
	Pećina, M.: Sindromi prenaprezanja. Globus, Zagreb, 1992.		x	x				x			
	Pećina, M., Heimer, S.: Sportska medicina, Zagreb; Naprijed, 1995. (odabrana poglavlja)		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	FIZIOTERAPIJA					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	2		Semestar	3		
Naziv predmeta	FIZIOTERAPIJA I		Kod predmeta	FZSFB315		
ECTS	10	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			45	120	15	0
Nastavnici	Doc. dr. sc. Ivana Grle		45	50	15	
	Maja Zeljko, stručnjak iz prakse		0	30	0	
	Vedrana Grbavac		0	30	0	
	Azra Tojaga, v. ass		0	30	0	
Ciljevi predmeta	Steci znanja u planiranju i provođenju fizioterapijskog procesa u području ortopedije, kirurgije i traumatologije.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskog programa	
	Prepoznaje i razlikuje normalan pokret i normalnu funkciju čovjeka od patoloških obrazaca pokretanja pomoću utvrđivanja specifičnog fizioterapijskog statusa pacijenta		FZSFB315-IU-1		FZSFB-IU-1 FZSFB-IU-2 FZSFB-IU-4	
	Imenuje i definira različite oblike ozljeda prema osnovnim mehanizmima njihovog nastanka, prepoznaje udružene ozljede te razlikuje akutne od kroničnih stanja		FZSFB315-IU-2		FZSFB-IU-6 FZSFB-IU-9	
	Povezuje specifični dijagnostički status s primjerenim fizioterapijskim vještinama		FZSFB315-IU-3		FZSFB-IU-7	
	Analizira i demonstrira rezultate provedenih vještina		FZSFB315-IU-4		FZSFB-IU-9	
	Planira individualne fizioterapijske procese u području ortopedije, traume, sporta		FZSFB315-IU-5		FZSFB-IU-9	
	Definira indikacije i postupke primjene protetskih i ortotskih pomagala		FZSFB315-IU-6		FZSFB-IU-9	
	Prepoznaje uloge i zadatke fizioterapeuta u okviru zdravstvenih timova koji se bave liječenjem i rehabilitacijom osoba sa amputiranim udovima		FZSFB315-IU-7		FZSFB-IU-10 FZSFB-IU-11	
	Prepoznaje potrebu primjene ortoza, različitih oblika bandaža, adaptivnih i zaštitnih sredstava u fizioterapijskom procesu		FZSFB315-IU-8		FZSFB-IU-8	
	Opisuje primjenu adaptivnih i zaštitnih sredstava u savladavanju aktivnosti svakodnevnog života		FZSFB315-IU-9		FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-9	
	Aktivno sudjeluje u timskom radu		FZSFB315-IU-10		FZSFB-IU-10	
Preduvjeti za upis predmeta	Odslušan predmet Klinička medicina I					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	Turnus Fizioterapija u ortopediji s protetikom i ortotikom 20 predavanja 10 seminara		- Patofiziološki procesi bolesti i poremećaji te mehanizmi nastanka ozljeda u ortopediji. - Specifičnosti fizioterapijske procjene: posebni testovi i mjerni instrumenti za utvrđivanje poremećaja mišićno koštanog sustava. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod osoba s prirođenim i stečenim bolestima zglobova kralježnice, prsnog koša, ramenog			

	50 vježbi	obruča, podlaktice i šake, zglobova kuka, disfunkcije sakroiliakalnih zglobova i zglobova koljena i stopala. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod osoba s prirođenim i stečenim bolestima kostiju kao što su: poremećaji metabolizma vitamina, juvenilne osteohondroze, upale kostiju, frakture, tumori kostiju te kod osoba s prirođenim i stečenim bolestima veziva i mišića. - Fizioterapijski proces kod osteosinteze i komplikacija zbog osteosinteze. - Specifičnosti i razlike planiranja fizioterapijskog procesa kod operativnog i neoperativnog liječenja ortopedskih bolesti. - Temeljni principi primjene različitih fizioterapijskih koncepata u ortopediji. Uloga fizioterapeuta u screening procesu za sistemske i druge ortopedske bolesti te značaj i uloga fizioterapeuta u edukaciji pacijenta. Primjena ortoza i proteza kod prirođenih i stečenih ortopedskih bolesti te korištenje elektronskih pomagala i pomagala u aktivnostima svakodnevnog života pacijenta. - Vrste amputacija i komplikacije na bataljku, biomehanika hoda s protezom, protetika donjih i gornjih udova: odabir vrste proteze, priprema za protetičku opskrbu i protetička opskrba. - Primjena ortoza, različitih oblika bandaza, adaptivnih i zaštitnih sredstava u fizioterapijskom procesu i procesu treninga. - Karakteristike biomehaničkih poremećaja te primjena ortoza i drugih adaptivnih i zaštitnih sredstava u savladavanju aktivnosti svakodnevnog života kod reumatoloških bolesnika.
	Turnus Fizioterapija u traumatologiji 15 predavanja 5 seminara 50 vježbi	- Patofiziološki procesi bolesti i poremećaja te mehanizmi nastanka trauma. Specifičnosti fizioterapijske procjene: posebni testovi i mjerni instrumenti za utvrđivanje poremećaja mišićno koštanog sustava. - Osnovni principi primjene fizioterapijskih postupaka u postoperativnom liječenju. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod osoba koje su doživjele traumu koštano-zglobnog sustava kao što su prijelomi podlaktice i šake, nadlaktice i ramena, kralježnice, zdjelice i kuka, natkoljenice, potkoljenice te stopala. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod uganuća i iščašenja zglobova te vrste imobilizacija. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod nestabilnih zglobova: ramenog zgloba, zgloba koljena i zgloba gležnja; problemi i posljedice nestabilnih zglobova. - Temeljni principi primjene različitih fizioterapijskih koncepata u traumatologiji. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod osoba s puknućem mišića i puknućem ligamenata
	Turnus Fizioterapija u sportskoj medicini 10 predavanja 20 vježbi	- Patofiziološki procesi poremećaja te mehanizmi nastanka ozljeda u sportu. - Specifičnosti fizioterapijske procjene: posebni testovi i mjerni instrumenti za utvrđivanje poremećaja mišićno koštanog sustava u sportu. - Principi primjene fizioterapijskih postupaka u postoperativnom liječenju te specifičnosti fizioterapijskih postupaka u konzervativnom obliku liječenja. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod sindroma prenaprezanja: sindrom Ahilove tetive, sindrom hamstringsa, sindrom karpalnog kanala, bolnih križa, stres frakture, sindrom prednje ukrižene sveze, sindrom preponske boli, sindrom tetive duge glave bicepsa i dr.

		- Principi primjene fizioterapijskih postupaka u prevenciji ozljeđivanja u sportu te uloga timske suradnje u sportskoj prevenciji. - Modeli prve pomoći u sportu. - Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod akutnih i kod kroničnih ozljeda u sportu. - Temeljni principi primjene različitih fizioterapijskih koncepata u sportu.									
Jezik	Hrvatski										
E-učenje											
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (statistička analiza) - vježbe na računalima										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak		ostalo	Pismeni	usmeni	praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/praktični ispit		FZSFB315-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9		180		6		30 %			
Predrok/Pismeni ispit		FZSFB315-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9		120		4		70 %			
Ukupno				300		10		100 %			
Način izračuna konačne ocjene											
Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
/											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Pećina, M. i sur: Športska medicina. Zagreb.: Medicinska naklada, 59-119, 2003.		x	x				x			
	Pećina, M.: Sindromi prenaprezanja sustava za kretanje. Zagreb: Globus, 1992.		x	x				x			
	Filipović, V., Ciliga, D. (2010) Postural		x		x				x		

	adaptation of idiopathic adolescent scolioses (IAS). Kinesiology, Vol 42 No 1										
	Filipović, V. (2013) Primjena Virtualne realnosti u fizioterapiji za idiopatske adolescentne skolioze. (The Application of Virtual Reality in the Physiotherapy for Idiopathic Adolescent Scoliosis.) Society and Technology dr. J. Plenković 2013. Abstract Book 82.		x	x					x		
Dopunska	Magee, D. J. (2014) Orthopedic Physical Assessment, 6th Edition. Elsevier		x		x			x			
	<i>Jelić, M.:Ortopedska pomagala. Od indikacije do primjene Fizikalna i rehabilitacijska medicina, Vol. 14 No. Suppl-1, 1997.</i>		x	x					x		
	Pećina, M. Ortopedija. Zagreb: Naprijed, 1996.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Vježbe će se izvoditi u Kineziološkom kabinetu Fakulteta zdravstvenih studija i u Klinici za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju SKB Mostar. Studenti su obavezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	FIZIOTERAPIJA					
Ciklus	I.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	2		Semestar	3		
Naziv predmeta	FIZIOTERAPIJSKA PROCJENA		Kod predmeta	FZSFB317		
ECTS	6,5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	55	15	0
Nastavnici	dr.sc. Vesna Miljanović Damjanović, izv. prof.		30	55	15	
Ciljevi predmeta	- Upoznati studente o potrebama za provođenje fizioterapijske procjene, - utvrđivanje potrebe za fizioterapijskim tretmanom, o osnovnim metodama procjenjivanja, dokumentiranja i interpretacije dobivenih rezultata, - oblikovanja zaključaka procjene u okviru fizioterapijskog procesa.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskog programa		
	Objašnjava važnost procjene kao osnove za planiranje fizioterapijskih postupaka		FZSFB317-IU-1	FZSFB-IU-7		
	Analizira i uspoređuje osnovne metode procjene u fizioterapiji		FZSFB317-IU-2	FZSFB-IU-7		
	Provodi metode objektivne procjene u fizioterapiji		FZSFB317-IU-3	FZSFB-IU-7 FZSFB-IU-9		
	Analizira podatke prikupljene objektivnom procjenom		FZSFB317-IU-4	FZSFB-IU-7 FZSFB-IU-9		
	Utvrđuje i primjenjuje odgovarajuće postupke mjerenja i procjene ovisno o prikupljenim podacima		FZSFB317-IU-5	FZSFB-IU-7 FZSFB-IU-4 FZSFB-IU-6		
	Koristi različite sustave dokumentiranja i interpretacije dobivenih rezultata		FZSFB317-IU-6	FZSFB-IU-7 FZSFB-IU-6		
	Koristi zaključke procjene u definiranju terapijskih ciljeva i planiranju fizioterapijske intervencije.		FZSFB317-IU-7	FZSFB-IU-7 FZSFB-IU-6		
Preduvjeti za upis predmeta	Položen ispit iz predmeta: Anatomija i Klinička kineziologija					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema				
	Prvi dan	Svrha procjenjivanja u fizioterapiji. Fizioterapijska anamneza, opservacija, palpacija, postupci mjerenja i testovi u fizioterapiji.				
	Drugi dan	Antropometrijske mjere, mjerenje aerobnog kapaciteta i izdržljivosti, procjena integriteta i mobilnosti zglobova, mjere opsega pokreta; mjere mišićne jakosti - manualni mišićni test, dinamometrija, testiranje izometričke i izokinetičke jakosti mišića.				
	Treći dan	Procjena posture; procjena boli; procjena integriteta kože, procjena refleksne aktivnosti; procjena aktivnosti svakodnevnog života i instrumentalnih aktivnosti svakodnevnog života; ergonomska procjena.				
	Četvrti dan	Procjena hoda, lokomocije i balansa; ergonomska i biomehanička procjena; procjena upotrebe pomoćnih i adaptivnih sredstava; specifične fizioterapijske metode i sustavi procjene.				
	Peti dan	Dokumentiranje i interpretiranje rezultata procjene, te korištenje u planiranju i definiranju ciljeva fizioterapijske intervencije.				
Jezik	Hrvatski					
E-učenje	Do 30%					
Metode poučavanja	Interaktivno predavanje, suradničko učenje, timski rad, problemska nastava i simulacija					

Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak	ostalo	Pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/		100	3,3		10%				
Predrok /Pismeni ispit		FZSFB317-IU-1,2,3,4,5,6,7		45	1,5		40%				
Usmeni ispit		FZSFB317-IU-1,2,3,4,5,6,7		50	1,7		50%				
Ukupno				195	6,5		100%				
Način izračuna konačne ocjene											
Pohađanje nastave: - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 5.5% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 7% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 8.5% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 10% ocjene Predrok/Završni pismeni ispit - manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene - od 55% do 66% točnih odgovora = 22% ocjene - od 67% do 78% točnih odgovora = 28% ocjene - od 79% do 90% točnih odgovora = 34% ocjene - od 91% do 100% točnih odgovora = 40% ocjene Završni usmeni ispit - manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene - od 55% do 66% = 27,5% ocjene - od 67% do 78% = 35% ocjene - od 79% do 90% = 42,5% ocjene - od 91% do 100% = 50% ocjene Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
/											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Jajić I., Fizijatrijsko reumatološka propedeutika, medicinska naklada, Zagreb 2004.		x	x				x			
	Klaić, I. Jakuš, L.: Fizioterapijska procjena – nastavni tekstovi. Zagreb: Zdravstveno		x	x						x	

	veleučilište, 2010.										
	Šutalo N, Petričević J, „sur“. Bolesti dojke. Mostar: Sveučilište u Mostaru Pressum; drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje; 2024	x		x				x			
Dopunska	Wieben, K., Falkenberg, B.: Muscle Function Testing - A Visual Guide: Thieme Medical Publishers, Inc. 2015.		x		x			x			
	Hueter-Becker, A., Doelken, M.: Physical Therapy Examination and Assessment: Thieme Medical Publishers, Inc. 2014.		x		x			x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obavezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	FIZIOTERAPIJA						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	2		Semestar	3			
Naziv predmeta	ENGLESKI JEZIK II		Kod predmeta	FZSFB318			
ECTS	2	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			0	0	30	0	
Nastavnici	Dr. sc. Kaja Mandić, docent		0	0	30	0	
Ciljevi predmeta	- unaprijediti kod studenata pismenu i usmenu komunikaciju na engleskom jeziku - razviti kod studenta sposobnost razumijevanja stručne terminologije - proširiti znanja o stručnim medicinskim pojmovima relevantnim za fizioterapeute - poboljšati kod studenta sposobnost čitanja i pisanja tekstova iz struke - proširiti znanja o gramatičkim strukturama specifičnim za jezik struke						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskog programa		
	Koristi pojmove na engleskom jeziku specifične za fizioterapiju i srodne struke		FZSFB318-IU-1		FZSFB-IU-15		
	Pravilno koristi jezične i gramatičke strukture specifične za fizioterapiju i srodne struke		FZSFB318-IU-2		FZSFB-IU-15		
	Izrađuje i usmeno izlaže referat na odabranu temu iz struke		FZSFB318-IU-3		FZSFB-IU-15		
Preduvjeti za upis predmeta	Prethodno znanje engleskog jezika iz osnove i/ili srednje škole.						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1 tjedan		Studenti obrađuju tekstove iz struke koji uključuju slijedeće teme: organski sustavi, rad na odjelu, medicinska dokumentacija, rad sa pacijentima i teme u skladu sa ostalim kolegijima sa godine studija.				
			Prezentacija referata				
Jezik	Hrvatski / engleski jezik						
E-učenje							
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak	ostalo	Pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		FZSFB318-IU-1,2,3	30	1	20 %		
Predrok/Referat/Usmeni ispit		FZSFB318-IU-1,2,3	30	1	80 %		
Ukupno			60	2	100 %		
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave: - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 11% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 14% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 17% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 20% ocjene							
Predrok/Završni pismeni ispit							

manje od 55% točnih odgovora	= 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora	= 44% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora	= 56% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora	= 68% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora	= 80% ocjene

Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):

0 – 54% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlodobar (4)

91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

/

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Everyday English for Nursing, Grice, T. 2004		x		x			x			
Dopunska	Odabrani znanstveni i stručni članci		x	x	x				x		
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program		FIZIOTERAPIJA					
Ciklus	I.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	2		Semestar	3			
Naziv predmeta	NJEMAČKI JEZIK II		Kod predmeta	FZSFB318/A			
ECTS	2	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			0	0	30	0	
Nastavnici	Dr. sc. Magdalena Ramljak, izv. prof.		0	0	30	0	
Ciljevi predmeta	- Razviti kod studenta opće kompetencije vezane za četiri jezične vještine: čitanje, pisanje, slušanje i govor. - Razviti sposobnost razumijevanje stručne terminologije. - Poboľjšati kod studenata sposobnost pisanja i čitanja tekstova iz struke. - Proširiti znanja studenta o vokabularu stručne medicinske terminologije. - Proširiti znanja studenta o gramatičkim strukturama specifičnim za jezik struke i neophodnim za svakodnevnu komunikaciju. - Upoznati studenta s načinima organiziranja informacija u stručnom tekstu: razlikovanje osnovne ideje teksta od detalja kojima je potkrijepljena, te će naučiti pisati kratka izvješća.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskog programa			
	Pravilno koristi jezične i gramatičke strukture na razini Primjerenoj godini učenja (a2/b1);		FZSFB318/A-IU-1	FZSFB-IU-15			
	Primjenjuje u pisanju i govoru stručne pojmove i izraze koji se koriste u oblasti fizioterapije		FZSFB318/A-IU-2	FZSFB-IU-15			
	Imenuje stručne pojmove i izraze iz oblasti fizioterapije		FZSFB318/A-IU-3	FZSFB-IU-15			
Preduvjeti za upis predmeta	Položen Njemački jezik 1						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
			Fachwortschatz				
			Beruf und Arbeitsplatz				
			Alltag im Krankenhaus				
			Kommunikation mit den Patienten				
Jezik	Hrvatski /njemački						
E-učenje							
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - vježbe na računalima						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak	ostalo	Pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje / Priprema za ispit		FZSFB318/A-IU-1,2,3	30	1	0%		
Predrok /Pismeni ispit		FZSFB318/A-IU-1,2,3	30	1	(max.) 100%		
Ukupno			60	2	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1)							

55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
/											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Hagner, V.: Menschen im Beruf - Pflege A2, Hueber, 2016.		X				X	X			
	Arwen Schnack / Valeska Hagner: Im Beruf NEU Fachwortschatztrainer Pflege, 2022.		x			x		x			
	Ramljak, Magdalena / Glibić, Darija: Deutsch für Pflegeberufe, 2022.	x				x		x			
Dopunska	Gabriele Steffers, Susanne Credner: Allgemeine Krankheitslehre und Innere Medizin für Physiotherapeuten, Thieme, 2020.		X				X	X			
	Wilfried Krenn / Herbert Puchta: Motive A1–B1, 2022.		x			x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	FIZIOTERAPIJA						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	2	Semestar	3				
Naziv predmeta	SPORTSKE OZLJEDE I NJIHOVA PREVENCIJA		Kod predmeta	FZSFBI35			
ECTS	1	Status	Izborni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			10	10	5	0	
Nastavnici	Dr. sc. Goran Vrgoč, izv.prof.		10	10	5	0	
Ciljevi predmeta	1. Upoznati se sa najčešćim ozljedama u sportu, njihovim točnim dijagnosticiranjem i pravilnim postupcima liječenja. 2. Stjecanje znanja u prevenciji sportskih ozljeda i kako tu naučenu prevenciju ozljeda provesti u praktičan rad. 3. Provođenje procesa rehabilitacije kod ozlijeđenih sportaša						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava najčešće ozljede u sportu te biti sposoban za njihovo rano prepoznavanje			FZSFBI35-IU-1			
	Primjenjuje specifične kliničke testove za dijagnosticiranje ozljeda lokomotornog sustava			FZSFBI35-IU-1			
	Primjenjuje preventivske protokole za pojedine sportske ozljede			FZSFBI35-IU-1			
	Zbrinjava ozljede u sportu			FZSFBI35-IU-1			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1 turnus		Povijest sportske medicine				
			Ozljede glave i gubitak svijesti				
			Ozljede ramenog zgloba i gornjeg ekstremiteta				
			Ozljede zgloba kuka				
			Ozljede zgloba koljena				
			Ozljede gležnja i stopala				
			Ozljede mišića				
			Prevenција sportskih ozljeda				
			Rehabilitacija sportaša				
			Suplementacija ozlijeđenog sportaša				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem različiti platformi (MS Teams/Zoom/aplikacije Google-meet)						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje				40	1,3		25%
Predrok/Pismeni/usmeni ispit				20	0,7		75%

Ukupno		60		2		100%					
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Završna ocjena je zbroj pondera= prisustvo i aktivnost na nastavi (25 %)+seminarski rad (25%) + pismeni ispit (25%)+usmeni ispit (25%)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.											
Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Vrgoč G, Janković S. Osnove sportske medicine. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Kineziološki fakultet, 2024.		X	X				X			
	Pećina M., i sur. Sportska medicina. 2 dopunjeno i obnovljeno izdanje. Zagreb: Medicinska naklada, 2025		X	X				X			
	sinopsis i predavanja	X		X							X
Dodatne informacije o predmetu		TEHNIČKE UPUTE O IZRADI SEMINARSKOG RADA SeminarSKI rad treba biti otisnut pisačem na papiru standardne veličine (A4, 210x297 mm), sa slobodnim rubnicima od 2,5 cm i u dvostrukom proredu. Za ispis treba rabiti pismo veličine 12 tipografskih točaka čitljive vrste s obvezatnom potporom svih hrvatskih znakova. Sve stranice moraju biti numerirane, tj. označene brojevima. Tekst mora biti pisan hrvatskim književnim jezikom, po svim gramatičkim i pravopisnim pravilima. SeminarSKI rad ne može sadržavati manje od 10 niti više od 30 stranica. Broje se sve stranice počevši od Uvoda, a broj se ispisuje u donjem desnom kutu. Svaki rad mora sadržavati: naslovnu stranicu pisanu velikim slovima , pri vrhu u sredini (centrirano) koja sadrži: SVEUČILIŠTE U MOSTARU FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA SVEUČILIŠNI PREDDIPLOMSKI STUDIJ FIZIOTERAPIJE u sredini stranice treba pisati (centrirano) ime i prezime studenta/studentice NASLOV SEMINARSKOGA RADA (velikim tiskanim slovima) Seminarski rad smjer kolegij, na dnu stranice, u sredini, centrirano mjesto i datum kada je napisan rad Naziv sveučilišta, odjela, odsjeka i naslov rada pišu se velikim tiskanim slovima, a svi ispisi centriraju se na stranici. Druga stranica se ostavlja prazna									

	Treća stranica sadrži "Sadržaj rada" Sadržaj rada Sadržaj seminarskog rada navodi poglavlja i pod-poglavlja uz stranice na kojima isti započinju. Četvrta stranica sadrži popis skraćenica (ukoliko je potrebno) Popis skraćenica i akronima Potrebno je navesti sve pojmove za koje će se u radu koristiti skraćenice. U naslovu rada ne smiju se rabiti skraćenice osim ako njihovo značenje nije opće poznato. Peta stranica i dalje : Uvod..... Sadržaj seminarskog rada sastoji se od didaktički razrađenih poglavlja. Primjer prikaza sastavnica seminarskog rada Uvod Razrada ili Pregled literature na zadanu temu koja se slobodno naslovljuje Zaključci Literatura se nalazi na kraju seminarskog rada, a navodi literaturu koju je autor rabio tijekom izrade seminarskog rada. Svi se navodi iz literature citiraju Vancouverskim stilom, tj. prema redoslijedu pojavljivanja u tekstu brojem u zagradi.
--	--

Studijski program	FIZIOTERAPIJA					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	2		Semestar	4		
Naziv predmeta	FIZIOTERAPIJA II		Kod predmeta	FZSFB419		
ECTS	7	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			20	90	10	0
Nastavnici	dr.sc. Vesna Miljanović-Damjanović, izv.prof.		15		5	
	Dr.sc. Lejla Obradović-Salčin, doc.		5		5	
	Dragana Rašić,v. ass.			90		
	Daria Čupurdija, v.ass			90		
	Ana Tipurić, ass.			90		
	Katarina Rezo, dipl.fizio			50		
Ciljevi predmeta	- upoznati studente s potrebama za planiranje i provođenje fizioterapijskog procesa kod osoba s poremećajima i bolestima kardiovaskularnog i respiratornog sustava - planiranje i provođenje fizioterapijskog procesa kod osoba oboljelih od reumatskih bolesti.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskog programa		
	Prepoznaje i kritički vrednuje specifičnosti različitih modela fizioterapije kod osoba s poremećajima i bolestima kardiovaskularnog i respiratornog sustava		FZSFB419-IU-1	FZSFB-IU-9 FZSFB-IU-10 FZSFB-IU-6		
	Primjenjuje fizioterapijske postupke u prevenciji nastanka i liječenju bolesti i poremećaja kardiovaskularnog i respiratornog sustava		FZSFB419-IU-2	FZSFB-IU-9 FZSFB-IU-10 FZSFB-IU-6		
	procjenjuje i kritički analizira učinke fizioterapijskog procesa kod osoba s poremećajima i bolestima kardiovaskularnog i respiratornog sustava		FZSFB419-IU-3	FZSFB-IU-9 FZSFB-IU-10 FZSFB-IU-7 FZSFB-IU-14		
	Aktivno sudjeluje u timskom radu		FZSFB419-IU-4	FZSFB-IU-1		
	Organizira tribine s ciljem senzibilizacije i populariziranja javnosti		FZSFB419-IU-5	FZSFB-IU-9 FZSFB-IU-10		
	Prepoznaje uloge i zadatke fizioterapeuta u okviru zdravstvenih timova koji se bave liječenjem i rehabilitacijom osoba oboljelih od reumatskih bolesti i poremećaja		FZSFB419-IU-6	FZSFB-IU-9 FZSFB-IU-10		
	Prati i kritički analizira stručnu literaturu i istraživanja u području fizioterapije u reumatologiji		FZSFB419-IU-7	FZSFB-IU-12 FZSFB-IU-13 FZSFB-IU-9 FZSFB-IU-10		
Preduvjeti za upis predmeta	Odslušan predmet Klinička medicina II					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	Prvi dan		Specifičnosti fizioterapijske procjene kod osoba s poremećajima i bolestima kardiovaskularnog i respiratornog sustava. Specifičnosti fizioterapijskog pregleda i tretmana kod osoba nakon akutnih kardijalnim stanja, kod osoba s posljedicama ishemijske bolesti srca i kroničnim bolestima kardiovaskularnog sustava.			
	Drugi dan		Specifičnosti fizioterapijskog procjene i tretmana u jedinici intenzivne njege i nakon kardiokirurškog zahvata: ugradnje elektrostimulatora srca, srčane prijemosnice i nakon transplantacije srca.			

	Treći dan	Specifičnosti fizioterapijske procjene i tretmana kod osoba s opstruktivnim bolestima pluća: KOBP, astma, ekskudativni pleuritis, cistična fibroza; i kod osoba s restriktivnim bolestima pluća: fibroze i atelektaze. Specifičnosti fizioterapijske procjene i tretmana kod osoba s disfunkcijom respiratornog sustava kao posljedice neuromišićnih bolesti.					
	Četvrti dan	Fizioterapija pacijenata s post Covid – 19 sindromom. Specifičnosti fizioterapijskog pregleda i tretmana u jedinici intenzivne njege i nakon kardiokirurškog zahvata.					
	Peti dan	Specifičnosti fizioterapijske procjene: posebni testovi i mjerni instrumenti za utvrđivanje poremećaja kod reumatskih bolesti.					
	Šesti dan	Specifičnosti fizioterapijskog procesa kod osoba s ankilozantnim spondilitisom, reumatoidnim artritisom, juvenilnim reumatoidnim artritisom, osteoartritisom, psorijatičnim artritisom, reaktivnim i infektivnim artritisom, kod burzitisa, tendinitisa; te kod osoba oboljelih od skleroderrije i fibromialgije, kod osoba s metaboličkim reumatskim bolestima: giht, osteoporoza. Fizioterapijski tretman kod upalnog, degenerativnog, metaboličkog i izvanzglobnog reumatizma.					
	Sedmi dan	Bolni sindromi kralježnice. Uloga fizioterapeuta u edukaciji reumatoloških bolesnika.					
	Jezik	Hrvatski					
E-učenje	Max. 30%						
Metode poučavanja	Interaktivno predavanje, suradničko učenje, timski rad, problemska nastava i simulacija						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak	ostalo	Pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/praktični ispit		FZSFB419-IU-1,2,3,4,5,6,7	120	4	20 %		
Predrok /Pismeni ispit		FZSFB419-IU-1,2,3,4,5,6,7	45	1.5	30 %		
Usmeni ispit		FZSFB419-IU-1,2,3,4,5,6,7	45	1.5	50 %		
Ukupno			210	7	100 %		
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave: - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 11% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 14% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 17% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 20% ocjene Predrok/Završni pismeni ispit - manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene - od 55% do 66% točnih odgovora = 16.5% ocjene - od 67% do 78% točnih odgovora = 21% ocjene - od 79% do 90% točnih odgovora = 25.5% ocjene - od 91% do 100% točnih odgovora = 30% ocjene Završni usmeni ispit - manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene - od 55% do 66% = 27.5% ocjene							

od 67% do 78% = 35% ocjene
od 79% do 90% = 42,5% ocjene
od 91% do 100% = 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlodobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

/

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalο
Obvezna	Kraljević, A.: Fizioterapija u kardiologiji - nastavni tekstovi. Zagreb: Visoka zdravstvena škola, 2002.		x	x						x	
	Rožman, A., Crc, M.: Fizioterapija u pulmologiji – nastavni tekstovi. Zagreb: Visoka zdravstvena škola, 2003.		x	x						x	
	Jakuš, L.: Fizioterapija u reumatologiji - nastavni tekstovi. Zagreb: Zdravstveno veleučilište, 2015.		x	x						x	
Dopunska	Pryor, J. A., Webber, B. A.: Physiotherapy for respiratoryandcardiacproblems, 2nd edition. Edinburgh: Churchill Livingstone, 1998.		x		x			x			
	Jajić I, i sur. Fizijatrijsko–reumatološka propedeutika, 2. dopunjeno i obnovljeno izdanje. Medicinska naklada.		x	x				x			
	Jajić I , Jajić Z. Izvanzglοbni reumatizam i srodna stanja, Priručnik za reumatologe, fizijatze, interniste, ortopedes, medicinare rada i liječnike opće medicine. Medicinska naklada.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	FIZIOTERAPIJA					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	2		Semestar	4		
Naziv predmeta	SPECIJALNE TEME U FIZIOTERAPIJI		Kod predmeta	FZSFB420		
ECTS	5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	40	0	0
Nastavnici	dr.sc. Vesna Miljanović-Damjanović, izv. prof.		25			
	dr.sc. Lejla Obradović-Salčin, doc.		5			
	Ana Tipurić, ass.			40		
	Lana Lovric, v. ass			20		
	Daria Čupurdija, v. ass			20		
Ciljevi predmeta	- upoznati studente s planiranjem i provođenjem fizioterapijskog procesa u području ginekologije i porodiljstva - planiranje i provođenje fizioterapijskog procesa kod najčešćih stanja i bolesti koje utječu na normalni senzomotorički razvoj djeteta.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskog programa	
	Definira potrebu primjene fizioterapije u ginekologiji i porodiljstvu, te kod odabranih skupina pedijatrijskih pacijenata		FZSFB420-IU-1		FZSFB-IU-4 FZSFB-IU-6 FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-9 FZSFB-IU-10	
	Definira i demonstrira pretpostavke, zakonitosti, karakteristike i etape normalnog senzomotoričkog razvoja djeteta		FZSFB420-IU-2		FZSFB-IU-5 FZSFB-IU-6 FZSFB-IU-10	
	Definira i demonstrira normalne obrasce držanja i kretanja (tonus, spontano kretanje, motoričke reakcije i voljne kretnje, te funkcionalne sposobnosti) u različitim etapama normalnog motoričkog razvoja		FZSFB420-IU-3		FZSFB-IU-4 FZSFB-IU-5 FZSFB-IU-6 FZSFB-IU-10	
	Prepoznaje, analizira i uspoređuje glavne tipove odstupanja u razvoju djeteta		FZSFB420-IU-4		FZSFB-IU-6	
	Definira postupke fizioterapijske procjene, intervencije i evaluacije u okviru rada s ginekološkim pacijenticama, trudnicama, rodiljama i djecom		FZSFB420-IU-5		FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10	
	Primjenjuje principe i sadržaje različitih koncepata fizioterapije kod djece s odstupanjima u motoričkom razvoju		FZSFB420-IU-6		FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10	
	Aktivno sudjeluje u timskom radu		FZSFB420-IU-7		FZSFB-IU-2 FZSFB-IU-3	
Preduvjeti za upis predmeta	Odslušani klinički predmeti Pedijatrija i Ginekologija i porodništvo					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	Prvi dan		Problematika pacijentica nakon ginekoloških operativnih zahvata, kod bolova u zdjelici, anatomskih i fizioloških promjena uro-genitalnog sustava, post-menopauzalnih problema.			
	Drugi dan		Potreba za fizioterapijom u prekonceptcijskom periodu, za vrijeme trudnoće, poroda i u postporođajnom periodu. Fizioterapijska procjena i primjena miernih postupaka i testova u području ginekologije i			

		porodiljstva, procjena pacijenata prema različitim slučajevima, izrada programa fizioterapije.					
	Treći dan	Fizioterapija u porodiljstvu (antenatalna, natalna i postnatalna), osnove perinatalne fizioterapije, urogenitalna fizioterapija, postoperativna fizioterapija i rehabilitacija ginekoloških bolesnika. Fizioterapijski Program vježbi za žene u menopauzi.					
	Četvrti dan	Pretpostavke, zakonitosti, karakteristike i etape normalnog senzomotoričkog razvoja, te usporedba sa odstupanjima u razvoju.					
	Peti dan	Fizioterapija kod najčešćih stanja i bolesti koje utječu na normalni senzomotorički razvoj djeteta – nedonešenost, minimalna neurološka disfunkcija, teška neuro-razvojna odstupanja, cerebralna paraliza; pulmološka stanja i bolesti, neuro-mišićne bolesti, periferne lezije živaca, neuropsihijatrijski poremećaji.					
	Šesti dan	Fizioterapijska procjena motoričkog statusa djeteta, oblici fizioterapijske intervencije i evaluacija njezinih učinaka.					
	Sedmi dan	Temeljni principi primjene različitih modela fizioterapijske intervencije, te cjelovitih fizioterapijskih koncepata u djece s motoričkim odstupanjima (neuro-razvojni tretman prema Bobath konceptu, rana kineziološka dijagnostika i terapija prema Vojti, metoda konduktivne edukacije, Halliwick koncept), Klasična kineziterapija.					
	Osmi dan	Sindrom sustezanja. Fizioterapija kod cistične fibroze, mišićne distrofije. Fizioterapija kod prirođenih anomalija lokomotornog sustava.					
	Jezik	Hrvatski					
E-učenje	Max. 30%						
Metode poučavanja	Interaktivno predavanje, suradničko učenje, timski rad, problemska nastava i simulacija						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak	ostalo	<u>Pismeni</u>	<u>usmeni</u>	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/	70	2,2	10%		
Predrok/Pismeni ispit		FZSFB420-IU-1,2,3,4,5,6,7	40	1,4	40%		
Usmeni ispit		FZSFB420-IU-1,2,3,4,5,6,7	40	1,4	50%		
Ukupno			150	5	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave: - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 5.5% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 7% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 8.5% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 10% ocjene Predrok/Završni pismeni ispit manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 22% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 28% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 34% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 40% ocjene Završni usmeni ispit manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% = 27,5% ocjene od 67% do 78% = 35% ocjene							

od 79% do 90% = 42,5% ocjene

od 91% do 100% = 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 54% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente

(ako ih ima):

/

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Klaić, I.: Specijalne teme u fizioterapiji - nastavni tekstovi. Zagreb: Zdravstveno veleučilište, 2007.		x	x						x	
	Vojvodić, S. : Vježbe za trudnice, Zagreb: Biovega, 2004.		x	x							x
	Vojvodić Schuster, S. : Vježbe poslije porođaja, Zagreb: Planetopija, 2008.		x	x							x
	Schuster S. (2011). Fizioterapijski aspekti pripreme trudnica i njihovih partnera za porođaj. U: Stanojević M. Priručnik za predavače na trudničkim tečajevima, Unicef, MZOS; Zagreb 23-28.		x	x							x
	Milašević D, Maras M, Kostović-Srzentić M. Razlike u razini tjelesne aktivnosti i dnevne migracije kod odraslih osoba sa cerebralnom paralizom i studenata fizioterapije. Physiother.Croat. 2015;1 (Suppl.1),78-80.		x	x					x		
	Milašević D, Klaić I, Petrak O, Župetić K. Pokazatelji novorođenačkog funkcionalnog statusa te fizioterapijske intervencije kod djece		x	x					x		

	sa cerebralnom paralizom. Paediatrica Croatica, 2011.55:139-146.									
Dopunska	Polden, M., Mantle, J.: Physiotherapy in Obstetrics and Gynaecology. Oxford: Butterworth – Heinemann, 1997		x		x				x	
	Varović, V.: Rana razvojna terapija u neonatologiji. Neonatologija 2001 – III. tečaj trajnog usavršavanja medicinskih sestara; 21-24		x	x						x
	Varović, V., Benjak, V.: Respiratorna terapija u djece tijekom strojne ventilacije. Paediatrica Croatica, vol. 44, Suplement 3, 2000; str. 221		x	x					x	
	Skočilić, S.: Rana kineziološka dijagnostika i terapija po Vojti – skripta, 1999.		x	x						x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.								

Studijski program	FIZIOTERAPIJA					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	2		Semestar	4		
Naziv predmeta	FIZIOTERAPIJSKE VJEŠTINE		Kod predmeta	FZSFB421		
ECTS	7	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	100	10	0
Nastavnici	Vedrana Grbavac		30	25	10	0
	Azra Tojaga, Viši asistent		0	25	0	0
	Maja Crnov, Viši asistent		0	25	0	0
	Dr.sc. Ivana Grle, docent		0	25	0	0
Ciljevi predmeta	• Steći znanja i vještine potrebne za planiranje i programiranje fizioterapijskog procesa te odabir i primjenu fizioterapijskih postupaka sukladno potrebama korisnika • Steći znanja i vještine potrebna za praćenje i usvajanje sadržaja predmeta uže stručne discipline					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskog programa		
	Objašnjava principe i postupke primjene terapijske vježbe u okviru terapijskog procesa		FZSFB421-IU-1	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10		
	Definira, analizira i primjenjuje aktivnosti za povećanje mišićne snage, jakosti, izdržljivosti, koordinacije, poboljšanje posture		FZSFB421-IU-2	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10		
	Definira, analizira i primjenjuje terapijske vježbe za unapređenje aerobnog kapaciteta i kardiorespiratorne izdržljivosti		FZSFB421-IU-3	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10		
	Definira, analizira i primjenjuje aktivnosti za povećanje opsega pokreta kroz aktivni, aktivno potpomognuti pokret i pokret s otporom		FZSFB421-IU-4	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10		
	Definira, analizira i primjenjuje vježbe istezanja; vježbe na terapijskoj lopti; vježbe u vodi; trening hoda, lokomocije i balansa; trening balansa i koordinacije i ergonomske trening.		FZSFB421-IU-5	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10		
	Objašnjava principe i postupke primjene tehnika mobilizacije zglobova u okviru terapijskog procesa		FZSFB421-IU-6	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10		
	Definira, analizira i primjenjuje tehnike mobilizacije zglobova, te razlikuje ograničenja kontraktibilnih i nekontraktibilnih tkiva		FZSFB421-IU-7	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-6 FZSFB-IU-10		
	Primjenjuje postupke terapijske masaže, masaže vezivnog tkiva i manualnu limfnu drenažu.		FZSFB421-IU-8	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10		
	Definira, analizira i primjenjuje tehnike disanja, mehanizam iskašljavanja, respiratorni trening i inhalacije, te provodi prikladne drenažne položaje		FZSFB421-IU-9	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-9		
	Definira, analizira i primjenjuje vježbe disanja i mišića koji sudjeluju pri disanju;		FZSFB421-IU-10	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-9		

	Opisuje i provodi primjenu različitih pomagala, ortoza, adaptivnih i zaštitnih pomagala	FZSFB421-IU-11	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10
	Objašnjava primjenu tehnika facilitacije, inhibicije i stimulacije.	FZSFB421-IU-12	FZSFB-IU-8 FZSFB-IU-10
Preduvjet za upis predmeta	/		
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema	
	Predavanja / seminari	Principi i postupci primjene terapijske vježbe u okviru fizioterapijskog procesa: aktivnosti za povećanje snage, opsega pokreta, izdržljivosti, koordinacije, motoričke kontrole i motoričkog učenja, motoričkog razvoja i motoričke sigurnosti, poboljšanje posture i respiracije. Provođenje aktivnosti aerobne izdržljivosti upotrebom ergometara, stepera, utega, kolotura, hidraulike, elastičnih traka, robotike, mehaničkih ili elektromehaničkih pomagala; povećanje snage kroz aktivni pokret, aktivno potpomognuti pokret i pokret s otporom; vježbe istezanja; vježbe na terapijskoj lopti; vježbe u vodi; vježbe disanja i mišića koji sudjeluju pri disanju; strategije disanja; trening hoda, lokomocije i balansa; trening balansa i koordinacije; ergonomski trening.	
	Predavanja / seminari	Principi i postupci primjene tehnika manualne terapije uključujući mobilizacije i manipulacije u cilju smanjenja boli, povećanja opsega pokreta, te smanjenja ili uklanjanja otekline mekih tkiva, upala ili ograničenja; postizanja relaksacije; poboljšanja elastičnosti kontraktibilnog i nekontraktibilnog tkiva; unapređenja funkcije pulmološkog sustava. Provođenje tehnika manualne terapije uključujući terapijsku masažu, masažu vezivnog tkiva, manualnu limfnu drenažu, akupresurnu masažu, manualnu trakciju, mobilizaciju i manipulaciju zglobova, mobilizaciju i manipulaciju mekog tkiva.	
	Predavanja / seminari	Principi i postupci primjene respiratorne terapije uključujući tehnike disanja, mehanizam iskašljavanja, mobilizacija i transport sekreta, drenažni položaji, metode relaksacije, mobilizacija toraksa, respiratorni trening i inhalacije. Principi i postupci primjene funkcionalnog treninga brige o sebi i brige o domaćinstvu u okviru fizioterapijskog procesa uključujući aktivnosti svakodnevnog života i instrumentalne aktivnosti svakodnevnog života. Principi i postupci primjene pomagala, ortoza, adaptivnih, zaštitnih, potpornih sredstava i opreme	
	Vježbe	Vježbe se izvode u Kineziološkom kabinetu Fakulteta zdravstvenih studija i u Klinici za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Sveučilišne kliničke bolnice Mostar. Tijekom vježbi asistent pokazuje te nadzire aktivno sudjelovanje studenata u izvođenju vježbi. Principi i postupci primjene tehnike manualne terapije. Terapijska masaža. Medicinska masaža. Masaža vezivnog tkiva. Manualna limfna drenaža. Mobilizacija i manipulacija zglobova. Mobilizacija i manipulacija mekog tkiva. Mobilizacija i manipulacija u cilju smanjenja boli. Oblici kineziterapijskih vježbi. Povećanje opsega pokreta, smanjenje otekline mekih tkiva, upala ili ograničenja. Vježbe za povećanje opsega pokreta. Vježbe za povećanje snage (individualni pristup). Aerobna izdržljivosti (steperi, bicikl ergometri, utezi, koloture). Vježbe za poboljšanje posture. Elastične trake, vježbe na terapijskoj lopti. Trening hoda, lokomocije i balansa. Manipulacija kod aktivno potpomognutog pokreta i pokreta s opterećenjem, pasivnog i aktivnog pokreta. Poboljšanje elastičnosti kontraktibilnog tkiva V20. Poboljšanje elastičnosti nekontraktibilnog tkiva. Vježbe u vodi. Primjena ortopedskih pomagala. Funkcionalni trening samozbrinjavanja. Trening ASŽ. Strategija disanja-mobilizacija toraksa. Postizanje relaksacije. Metode relaksacije i drenažni položaji. Unapređenje pulmološkog sustava.	
Jezik	Hrvatski		
E-učenje	Po potrebi		

Metode poučavanja		- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - manualne vježbe									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predisipitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak		ostalo	Pismeni	usmeni praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/ praktični ispit		FZSFB421-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12		140		4,7		30 %			
Usmeni ispit		FZSFB421-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12		70		2,3		70 %			
Ukupno				210		7		100 %			
Način izračuna konačne ocjene											
Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlodobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
/											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Grozdek, G. i sur.: Temelji medicinske masaže. Zagreb: Hrvatska udruga fizioterapeuta, 1998.		x	x				x			
	Zulle,M. Lulić Drenjak,J.: Terapijske vježbe – nastavni tekstovi. Rijeka, Medicinski fakultet, 2004		x	x							x
	Jakuš, L. i sur.: Terapijske vježbe – nastavni tekstovi. Zagreb: Visoka zdravstvena škola, 2004.		x	x							x
	Sunopsisi s predavanja		x	x							x
Dopunska	Makofsky, H. W.; Spinal manual therapy an introduction to soft tissue mobilization, spinal manipulation, therapeutics and home exercise, Slack incorporated, 2003.		x		x			x			

	Gormley, J.,Hussey, J.: Exercise therapy in prevention and treatment of disease, Blackwell science ltd, 2004.		x		x			x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									